

2/2025

www.doo.cz

OKNO

do života ostravsko-opavské diecéze

CHARITA

Ve Studénce
staví domov
pro seniory

TÉMA

Počty účastníků
bohoslužeb

REPORTÁŽ

Diecézní den
katechetů

ROZHOVOR

Jáhen
Bruno Borski

Otevírá se formace trvalých jáhnů

Diecéze – Na podzim 2025 se otevře nový ročník formace trvalých jáhnů v ostravsko-opavské diecézi. Formační proces trvá tři roky a přihlásit se je potřeba do konce února 2025.

„Jáhnenství není napůl kněz a napůl laik. Jáhenství je samostatné charisma v církvi, které hovoří o službě,“ řekl před několika lety jáhnům papež František a na konci loňského října to zopakoval biskup Martin v promluvě během jáhenského svěcení čtyř ženatých mužů v opavské konkatedrále.

Nyní se v diecézi otevírá příležitost pro ty, kteří rozliší toto povolání ke službě církvi, společnosti i své rodině. „Ženaté muže bych rád informoval o tom, že od podzimu 2025 připravujeme otevření další tříleté formace pro kandidáty trvalého jáhenství,“ napsal biskup Martin v lednovém dopisu s výzvou k modlitbě za duchovní povolání. Toto pozvání platí pro muže, kteří musí mít v den svěcení alespoň 35, a ne více než 55 let, mají žít alespoň pět let v manželství. Předpokladem k jáhenské službě je také teologické vzdělání v magisterském stupni, ve výjimečných případech lze uznat i bakalářské studium. Nutný je také souhlas manželky a doporučení duchovního správce. Zájemci se mohou obrátit na svého faráře, který zprostředkuje přihlášku a další informace.

Přípravu popisuje moderátor trvalých jáhnů v diecézi Aleš Ligocký. „Kandidáti přijatí do formace se budou setkávat jednou měsíčně na faře v Karviné u P. Jana Szkandery, který přípravu povede,“ při-

Společenství jáhnů při svěcení nových diakonů loni v říjnu. Foto: Ivana Bužková / Člověk a Víra

bližuje. Doplnuje ho právě P. Szkandera: „Jde o to dozrávat lidsky i ve společenství a objevovat, v čem jáhenství spočívá,“ podotýká k setkáním, která sestávají ze mše svaté a programu na faře.

Modlitba za duchovní povolání

„Je to náš společný úkol prosit o nové kněze a řeholní povolání. Kráčíme společně vstříc budoucnosti, kterou neznáme, vstříc problémům, které přináší doba, ve které žijeme. Jednou z bolestí je ubývající počet duchovních povolání v diecézi. Máme-li i zde nacházet světlo naděje, nesmíme ochabovat v naději, že Pán splní to, o čem ho prosíme, a pošle dělníky na svou žně,“ zopakoval v lednu biskup Martin svou prosbu o modlitby za nová duchovní povolání.

Ty se konají například každou první sobotu od 20 hodin v kapli ostravsko-

-opavského biskupství, ke kterým je možné se připojit osobně nebo on-line přes YouTube stránku „Diecéze ostravsko-opavská“. K prosbám za duchovní povolání se může každý připojit osobně po každé mši svaté při modlitbě Zdrávas Maria.

Ti, kteří rozlišují, kam je Pán volá

Biskup Martin se také v lednovém dopisu obrátil k mladým lidem, kteří rozlišují své povolání. „Zkoumejte své srdce, zda se v něm něco podobného jemně neozývá. Zda duchovní povolání neklíčí v náznacích, myšlenkou. Pokud máte nějaké otázky či pochybnosti, obraťte se na kněze nebo osobu, které důvěřujete, přijďte třeba i za svým biskupem.“ Pro mladé muže je do konce března otevřená možnost podat si přihlášku do kněžského semináře.

(one)

VYBÍRÁME Z DIÁŘE BISKUPA MARTINA

11. 2.	7.30	Ostrava (katedrála)	Mše sv. ke Světovému dni nemocných
13. 2.	15.00	Jablunkov	Žehnání novostavby bytového domu u sester alžbětinek
15. 2.	9.00	Ostrava (katedrála)	Jubileum jáhnů
22. 2.	10.00	Hradec Králové	Biskupské svěcení P. Prokopa Brože
1. 3.	20.00	Ostrava (biskupství)	Modlitba růžence za nová duchovní povolání
5. 3.	18.00	Ostrava (katedrála)	Mše sv. s udílením popelce
6. 3.	9.30	Ostrava (biskupství)	Porada děkanů a kněžské rady
8. 3.	10.00	Ostrava (katedrála)	Mše svatá s přijetím katechumenů mezi čekatele křtu

- 4 ZPRAVODAJSTVÍ**
Jubileum řeholníků
- 5 ZPRAVODAJSTVÍ**
Kurz pro dobrovolníky u lůžek
Oblastní setkání charismatické obnovy
- 6 ZPRAVODAJSTVÍ**
Národní týden manželství
- 7 ZPRAVODAJSTVÍ**
Vánoční dar v Karviné
- 8 CHARITA**
Ve Studénce staví domov pro seniory
- 9 PASTORACE**
Den pro vyučující náboženství a katechety
- 10 CENTRUM PRO MLÁDEŽ
CENTRUM PRO RODINU**
- 11 KATECHETICKÉ
A PEDAGOGICKÉ CENTRUM
CÍRKEVNÍ ŠKOLSTVÍ**
- 12 ROZHOVOR**
Trvalý jáhen Bruno Borski
- 14 TÉMA**
Sčítání návštěvníků bohoslužeb
Evangelizační kurz
- 16 ZE ŽIVOTA DIECÉZE**
Modlitby za osvobození
- 18 TVÁŘE BISKUPSTVÍ**
Pavel Reiský
- 19 OSOBNOST VÍRY**
P. Józef Wrzoł (1884–1974)

Jděte ve jménu Páně

Na pouti do Santianga de Compostely bývají v místě ubytování skříňe, kde mohou poutníci nechat věci, které už nepotřebují, případně z odložených vzít to, co se jim hodí. Umím si představit, že na začátku pěší pouti jsou batohy dost velké, během cesty ale poutníci získávají zkušenosti a pak vědí, co je opravdu potřeba a co je zbytečnou zátěží.

Heslo Jubilejního roku „Poutníci naděje“ nám připomíná, že jsme poutníci. Jsme na cestě: v tomto Svatém roce, v našem celém životě; také křesťanství je nazýváno (například ve Skutcích apoštolů) Cestou. Sám Ježíš řekl o sobě: „Já jsem Cesta, Pravda a Život.“ On je Cesta, ta pravdivá, vedoucí k životu.

Cestou je potřeba jít, zakoušet ji, přijímat to, co přináší. Na cestě je ale dobré se někdy zastavit. Sundat batoh a podívat se do něj. Co všechno tam máme? Možná jsou i věci, které jsou jen zátěží. Můžeme přemýšlet, co by nám ulehčilo pouť. Může se zrodit i radikální myšlenka: A co kdybychom odložili i ten batoh, neměli nic, spolehli se na Cestu (na Ježíše!) i na ty, které potkáme (ke kterým nás On poslal)? Co na to říká Ježíš? Když posílá své učedníky (tedy nás), více ukazuje, co brát nemáme: „Nic si neberte na cestu, ani hůl, ani mošnu, ani chléb, ani peníze, ani nemějte dvě košile (...). Neberte si měšec ani mošnu, ani sandály.“ (Lk 9,3 a 10,4)

Chce tedy, abychom odhodili naše lidské pojistky: On se bude starat a dá nám všechno, co potřebujeme. Otevře domy (i ledničky) těch, kteří bydlí u cesty, jinde nám daruje hřbitovní kapličku (páter Lízna na svých poutích často právě tam nacházel úkryt) i jablko z jabloně. Možná je to jen moje romantická vize pěší pouti. Přiznám se, že jsem ještě tak radikálně „nalehko“ nešel.

Věřím ale, že nás Bůh posílá a od začátku nám dává „sílu a pravomoc nad všemi démony i k léčení nemocí“. (LK 9,1) Pouť v Ježíšově jménu bude přinášet svobodu a uzdravení jak nám, tak i druhým, které potkáme. Naši nadějí je Kristus, na Něm se splnilo všechno Boží zaslíbení. Cíl naší pouti ještě nevidíme, ale pevně se držíme naděje, že i na nás se splní všechna Boží zaslíbení a požehnání. Jděte ve jménu Páně!

P. Tomasz Kazański, SAC
Farní vikář ve Fulneku a člen kongregace pallotínů

OKNO – AD 2025

Vydává a rozšiřuje

Biskupství ostravsko-opavské
Kostelní nám. 1, 702 00,
Ostrava. IČ: 65468953

Redakce: Kostelní nám. 1
702 00, Ostrava
tel. 597 822 231

e-mail: okno@doo.cz
Uzávěrka: 23. únor 2025

Registrace MKČR
evidenční číslo: E 10988

Šéfredaktor:
Ondřej Elbel

Stálí spolupracovníci:
Jana Praisová, Libor Rösner,
Anežka Stuchlá
Korektura: Libor Rösner

Vychází: 11x ročně

Grafická úprava a tisk:
© KLEINWÄCHTER holding s.r.o.
Frýdek-Místek, ČSA 2233
tel. 558 437 147
tiskarnaklein@tiskarnaklein.cz
http://www.tiskarnaklein.cz

Vyšlo: 3. února 2025

Náklady na výrobu a tisk
15 Kč

Titulní strana obálky:
Do katedrály Božského
Spasitele připutovali
za milostmi Jubilejního
roku řeholníci a řeholnice
z celé diecéze.

Foto: Pavel Zuchnický

Foto v úvodníku:
Martin Chrástek / Člověk
a Víra

Jubilejní pouť řeholníků do katedrály

Ostrava – Den zasvěceného života letos řeholníci, řeholnice a zasvěcené panny naší diecéze pojali jako pouť do Jubilejního chrámu: katedrály. Vydali se na ni v sobotu 1. února.

Zasvěcení muži a ženy vyšli procesím se svíčkami z kostela sv. Václava do katedrály Božského Spasitele. Tam také obnovili své řeholní závazky. „Naděje nám dává sílu jít dál po cestě našeho povolání. Potřebujeme den co den obejmout Krista, vzít ho do náručí, abychom mohli naději sdílet. A být svědky a poutníky naděje,“ podotkl biskup Martin v promluvě. Po bohoslužbě se vydali na biskupství k obědu a sdílení. Téma o Jubilejním roce pak v přednášce otevřel katedrální farář P. Vítězslav Řehulka.

Foto: Pavel Zuchnický

Kratce o Jubileu

Jubileum jáhnů

Slavení Jubilejního roku v diecézi pokračuje v únoru další poutí do ostravské katedrály. Tentokrát jsou v sobotu 15. února zváni jáhni, jejich manželky, děti i vnoučata. Pozvání na mši svatou v 9 hodin s biskupem Martinem platí také pro kněze a farníky z míst, kde jáhni slouží, a pro jakékoliv další poutníky.

Materiály pro společenství

Společenství, rodiny i jednotlivci mohou během Svatého roku čerpat z materiálů o naději, které každý měsíc připravují tři diecéze Moravské církevní provincie. Materiály pro dospělé, děti a videa se svědectvím a zamyšlením jednoho z biskupů jsou ke zhlédnutí mj. na webu www.doo.cz v sekci Jubilejní rok.

Jubileum charitních pracovníků

Do kalendáře Jubilejního roku v diecézi přibyla další událost. Ve středu 4. června budou do Fulneku putovat pracovníci i příznivci Charit.

Jubilejní rok v Českém Těšíně

Jedním z Jubilejních chrámu Svatého roku 2025 je také farní kostel v Českém Těšíně, kde si pro každou poslední sobotu v měsíci připravili duchovní program pro poutníky.

Série setkání pod názvem **Nový život v Kristu** začala 25. ledna. Příští příležitost bude 22. února od 15.00 do 18.30. V nabídce pro poutníky je katecheze, příležitost ke svátosti smíření i duchovnímu rozhovoru, tichá adorace a společná mše svatá, která začíná v 17.30. Na iniciativě se podílejí duchovní děkanů Karviná, Frýdek a Místek.

Co chystají další Jubilejní chrámy?

Do **ostravské katedrály** má již nyní několik farností naplánovanou farní pouť. V **opavské konkatedrále** budou ve čtvrtky soukromé adorace s příležitostí ke svátosti smíření, o postních nedělích pak cyklus katechezí spjatých s Jubilejním rokem (s tématy jako odpustky, milosrdenství, zpověď aj.).

Poutní místo Maria Hilf zve mj. na Jubileum rodin (10. května) a rektor chrámu

P. Mariusz Jończyk doufá v celoroční příliv poutníků. „Po domluvě zde mohou prožít delší čas, a pokud by chtěli svátost smíření, mši svatou, adoraci, přednášku, vše je možné,“ ujišťuje a dodává, že ke 30. narozeninám přijede poutnímu chrámu „popřát“ apoštolský nuncius Mons. J. T. Okolo.

Ve **Fulneku** čeká na děti interaktivní brožurka, dospělé možná zaujme, že 27. 4. proběhne posvěcení nového oltáře a ambonu od Otmara Olivy a jeho syna.

Poutní chrám na **Cvilíně** zatím speciální program určený nemá, neboť prochází opravami, nicméně krom nedělních bohoslužeb i zde rádi přivítají po předchozí domluvě organizované poutníky.

Foto z Jubilejního setkání v Č. Těšíně: Andrea Szotkowská / Člověk a Víra

Jak pomoci při pastoraaci nemocných?

Nový Jičín / Diecéze – Kurz na biskupství ukáže, jak se zapojit do pastoraace v domovech pro seniory a nemocnicích. Klíčem je nabídnout svůj čas, vstoupit do rozhovoru a vyhnout se manipulaci.

V novojičinské nemocnici se dobrovolnická duchovní služba rozvíjí již déle než třicet let a farníci mají rozdělené služby. „Vždy před bohoslužbou v nemocniční kapli se dva lidé vydají na oddělení, obcházejí pokoje a informují o mši svaté,“ popisuje farnice Hana Heryánová. Doplnují tak nemocničního kaplana Jaromíra Boka, který oddělení obchází průběžně.

Klíčový je rozhovor

Klíčový je osobní kontakt a zjištění, zda by někdo z pacientů ocenil návštěvu nemocničního kaplana nebo kněze. „Někdo se usměje, někdo vynadá,“ shrnuje reakce pacientů. Když objeví někoho, kdo by si duchovní službu přál, „je to

pohlazení na duši“, popisuje Heryánová, co ji motivuje do další služby.

Podstatou setkání je rozhovor a v případě zájmu pacienta též modlitba. Do takové dobrovolnické služby se mohou lidé pustit i na jiných místech. Praktické je to zvláště tam, kde kněží nestíhají obejít všechna patra domovů pro seniory. Důležité je ale nejprve zjistit situaci u místního duchovního správce či nemocničního kaplana a domluvit se s vedením zařízení.

Vycházet z kostela k izolovaným

„Myslím, že je rolí nás křesťanů vycházet z kostela a oslovovat,“ soudí novojičinský nemocniční kaplan, jáhen Jaromír Bok. A na srdci mu leží také klienti domovů pro seniory. „Jakmile někteří ztratí kontakt s farností, mohou se dostat do izolace,“ uvažuje o lidech, kteří by návštěvu duchovního ocenili, ale často nevědí, jak na to. Kaplanu

Bokovi by se líbilo, kdyby dobrovolníků přibýlo a měli na pacienty více času. „Prospělo by, kdyby dobrovolníci absolvovali kurz, který se v diecézi chystá,“ shrnuje a mezi přihlášenými již je i Hana Heryánová.

Formačně-vzdělávací kurz pro dobrovolníky v pastorační péči v domovech pro seniory a nemocnicích připravuje koordinátor nemocničních kaplanů v diecézi P. Václav Tomiczek. Lektoři během čtyř setkání budou s účastníky mluvit o spiritualitě nemocných, svátostech nebo nemanipulativní komunikaci.

Přihlášky do konce února

Kurz se uskuteční o čtyřech sobotách: 15. a 29. března a 5. a 12. dubna vždy od 9 do 15 hodin na ostravském biskupství. Přihlášky je třeba zasílat do konce února na e-mailovou adresu: vtomiczek@doo.cz. **Ondřej Elbel**

Oblastní setkání charismatiků tvoří každý účastník

Ostrava-Zábřeh – Čtvrté Oblastní setkání charismatické obnovy ostravsko-opavské diecéze je naplánováno na 22. února. Ve farním kostele v Ostravě-Zábřehu budou účastníci očekávat působení toho, jemuž je chrám zasvěcen – Duchu Svatého. Setkání začne v 8.30 slavením mše svaté. Až do 16.30 budou probíhat katecheze, modlitby, sdílení, chvály a na konci se budou všichni společně modlit za vylití Duchu Svatého.

Téma vychází z citátu z Lukášova evangelia Lk 4,18a: „Duch Hospodinův je nade mnou, proto mne pomazal, abych přinesl chudým radostnou zvěst.“

„V naší diecézi se letos na přípravné setkání sešlo dvanáct zástupců společenství z různých částí diecéze a společně připravili program setkání,“ uvádí jeden z organizátorů Miroslav Příkryl a pokračuje: „Program záměrně není vystaven na známých jménech a není ani takto prezentován. Za nejdůležitější považujeme příležitost vytvořit na setkání prostor a čas pro aktuální působení Duchu Svatého. Chceme, aby všichni přítomní na setkání byli nejen účastníky, ale zároveň spolutvůrci.“ Dopomoci by k tomu měla i svědectví ze života s Bohem.

Oblastní setkání charismatické obnovy nestojí na známých jménech. Utvářet ho může každý účastník. Foto: Roman Polách / Člověk a Víra

Jedno takové zaznívá i z úst farníka z Českého Těšína Henryka Drobisze: „Za sebe mohu říct, že setkání je velmi inspirativní, naplňuje mě radostí a odhodláním k další spolupráci s Duchem Svatým.“ Za důležité považuje, že oblastní setkání je pro každého člověka, který má touhu chválit Boha a pomáhat jiným lidem charismaty, která k tomu dostává od Duchu Božího. „Po zajímavých přednáškách a svědectvích je možnost si o probíraném tématu promluvit v čase pro sdílení, kde také můžeme v modlitbě prosit o charismata, učit se je rozeznávat, ovládat a využívat,“ dodává farník.

„Pro hlubší prožití skutečnosti, že i my jsme ti chudí, kterým je přinášena radostná zvěst, je v rámci představení tématu připravena zvláštní modlitba s dynamickým prvkem, do kterého se budou moci všichni přítomní zapojit,“ doplňuje Miroslav Příkryl. **Jana Praisová**

www.cho.cz

Na setkání je kvůli zajištění oběda možné se přihlásit do 13. 2. Přihlášku najdete po načtení QR kódu.

Kontakty: E-mail: chapela@seznam.cz, Tel: 604163568

Týden manželství: příležitost pro lásku

Diecéze – Skutečnost, že 14. 2. slavíme svatého Valentýna, se na nás všechny v obchodních centrech a z výkladních skříní obchodů valí už od Nového roku. To, že je každoročně okolo tohoto svátku vyhlášen Národní týden manželství, už mnohým možná uniká. A proto povzbuzujeme každého, aby svátku zamilovaných využil nejen k tomu, že svou milovanou či milovaného něčím obdaří, ale také mu věnoval čas.

Bezpochyby je Národní týden manželství příležitostí zaměřit se na svůj vztah. Ke svatému Valentýnovi patří romantika. Ani ta se týdnem manželství nevyhýbá. Ovšem přidává se komunikace, radost, odpuštění a mnoho dalšího.

Prozkoumat dar lásky

Pro ten letošní týden bylo vybráno motto Anatomie lásky. Odpověď na otázku „Co je láska?“ hledají lidé od nepaměti. A asi se nám nepodaří nikdy ji zcela obsáhnout. Jisté je, že láska má různé prvky a že to, jak spolu fungují, hraje v prožívání lásky důležitou roli. „Zkoumání Anatomie lásky může být příležitostí hlouběji pochopit její různé složky a to, jak spolu fungují při prožívání smysluplných a trvalých vztahů,“ uvádí web Národního týdne manželství. Takže prozkoumávejme ten veliký dar, kterým láska je, a obohacujme se jí navzájem.

Naše Centrum pro rodinu ve spolupráci s dalšími centry i farnostmi připravilo několik příležitostí, jak našim vztahům věnovat čas a jak je obohatit. Věříme,

Společný čas a nová témata k diskuzi. Foto: Roman Polách / Člověk a Vira

že si každý přijde na své. Nabízí se romantické večere s valentýnským menu (13. února v Kopřivnici), přednášky, společně prožitá mše svatá, ochutnávka Manželských večerů nebo Manželské

večery samotné. A také rande s výšlapem na Ondřejník (8. až 23. února) nebo rande filmové (14. února v Jablunkově).

Radka Moricová

Výběr dalších aktivit:

11. února | 17.30 | Dobrá, fara
Výzvy, vztahy a odpuštění v manželství přednáší Jan Zajíček

12. února | 16.30 | Třinec
Přednáška pro manželské páry: Jsi pro mě důležitý/á (Lidická 624) vede Katarína Dubělčíková

15. února | 16.00 | Bruntál, fara
Setkání pro manželské páry: Jsi pro mě důležitý/á vede Katarína Dubělčíková

16. února | 10.30 | Bravantice
Valentýnská pouť s P. Ladislavem Herýánem, SDB

18. února | 17.00 | Háj ve Slezsku
Valentýnská večerní pouť

22. února | 17.00 | Příbor
Valentýnské zastavení s P. Mariánem Pospěchou v Restauraci U Čápa

Kompletní nabídka: www.prorodiny.cz, www.tydenmanzelstvi.cz.

Kratce z diecéze

Evangelizační Škola Marie zve na zimní víkendové setkání, které se uskuteční od **28. února do 2. března** v ostravském středisku Don Bosco. Škola křesťanského života a evangelizace nabízí několik formačních stupňů. „Otevření jednotlivých stupňů bude záviset na počtu přihlášených, předpokládáme, že budou otevřeny především stupně OB a 2. Přihlašujte se proto prosím co nejdříve, zvýšíte tím šanci na otevření vašeho stupně a nám umožníte víkend lépe naplánovat. Přihlášeným po datu 20. února nemůžeme otevření požadovaného stupně zaručit,“ vzkazují organizátoři.

Informace a přihlašování:
www.skolamarie.cz
skolamarie.ova@gmail.com

Projekt **Varhany pro Ostravu** zve na **benefiční koncert** v neděli 23. února v 16 hodin. Kostel sv. Václava v Ostravě se naplní barokní hudbou. Varhany rozezní Lukáš Kubenka, strunné nástroje zahrají pod hbitými prsty Jakuba Černoorského a manželů Venduly a Vojtěcha Zajícových, zazpívá s nimi Johana Čenohorská. Dobrovolné vstupné bude využito na financování stavby nových varhan pro ostravskou katedrálu.

Biskupství ostravsko-opavské hledá **nového ředitele/ředitelku pro Biskupské gymnázium v Ostravě**. Přihlášku do výběrového řízení, jejíž součástí má být také koncepční záměr rozvoje školy, mají uchazeči odevzdat do 4. dubna.

Nástup do funkce se pak předpokládá od 1. srpna 2025.

Podrobnosti k výběrovému řízení naleznete na webu www.doo.cz.

Více informací poskytne vedoucí Odboru církevního školství Ing. Mgr. Markéta Zegzulková (tel: +420 597 822 236), (e-mail: mzegzulkova@doo.cz).

Karvinský vánoční dar

Karviná – Od února do prosince se karvinští farníci na faře i v domácnostech věnovali vyrábění. Po tisícovce dekorací se pak zaprášilo během jediného týdne v dobročinném stánku na městských adventních trzích. Čtvrtmilionový výtěžek pomáhá třem rodinám v obtížné situaci.

Karvinští se pustili do adventní dobročinnosti již podruhé. „Vzniklo neuvěřitelné společenství od dětí až po seniory. U vyrábění probereme všechno možné a sdílíme se,“ odpovídá koordinátorka Pavla Miškařová na otázku, co se s farností děje, když se pustí do výroby tisícovky výrobků. Tvůrce motivoval i úspěch prvního ročníku o Vánocích 2023. Tehdy ve stánku díky rukodělným výrobkům utržili na 160 tisíc ve prospěch konkrétních rodin s dětmi se zdravotním postižením. A nejen to. Jedné z nich – Adélky – si všimla díky stánku i celostátní média a rodina pak získala ještě dodatečnou finanční podporu a pozornost dalších zdravotníků. Dívka trpí progérií, rychlým stárnutím, u které je naděje dožití zhruba třináct let. „Chystá se pro ni lék, který stárnutí těla může zpomalit. Plody stánku sklízejí ještě teď,“ těší paní Pavlu.

249 tisíc Kč z adventního stánku

Letošní příjemce pomoci našla farnost díky organizaci Eunika a karvinskému magistrátu. Dvacetiletá Eva s mozkovou obrnou, osmiletý Šimon s těžším autismem a čtyřicetiletá samoživitelka Martina, která po srdeční příhodě

Obdarované rodiny z Karviné. Foto: Milan Haluška

přišla o obě nohy a zatím se nemůže vrátit do práce. Jejich rodiny se v pondělí 6. ledna setkaly v karvinském Katechetickém domě s farníky, kteří pro ně bezmála rok vyráběli, aby se dozvěděly výsledek sbírky. Ten obdarovaným vyrazil dech. „Bez jednoho tisíce čtvrt milionu Kč,“ přečetla za farnost pastorační asistentka Tereza Ondruszová. „Myslela jsem si, že dostanu třeba dva tisíce, takovou podporu jsem nečekala,“ sdílela se dojatá paní Martina, která svůj díl výtěžku využije jako injekci do rodinného rozpočtu, protože jen stěží zaplatí nájem bytu. Eva je díky sbírce o kus blíž novému kočárku. Do toho současného, pořízeného před deseti

lety, se už málem nevejde. A Šimonovi může maminka uhradit rehabilitace a další zdravotní péči.

Učit děti nezištnosti

Do série děkování šikovným farníkům i štedrým Karvinským se během setkání přidal i karvinský děkan P. Jan Szkandera a obrátil se přitom ke třem obdarovaným rodinám. „Chtěl bych poděkovat i vám. Vnášíte do světa něco, nad čím se my zdraví musíme zamýšlet. Vidíme, že pokud něco na světě máme, je to dar,“ zmínil děkan a poděkoval za nezištnou pomoc, ke které farníci při výrobě dekorací vedli i své děti.

Ondřej Elbel

Slzy i vděk: Mikuláš potěšil ukrajinské děti

Ukrajina – Už 3. rokem žijí lidé na Ukrajině na pozadí otevřené války, která si nevybírá. Potřebnost přinést kousek radosti do neutěšených životních podmínek už před lety podnítila Diecézní charitu ostravsko-opavskou k uspořádání Mikulášské nadílky dětem, které žijí v nuzných podmínkách.

„Většina rodičů, které válka zasáhla, nemá prostředky na to, aby dětem pořídili nějakou drobnost, která by je potěšila. Proto se v našich očích i v očích rodičů objevily slzy radosti, když jsme dětem mohli předat přesně to, o co napsaly svatému Mikulášovi,“ poptal s vděčností

otec Rostislav, ředitel Charity Mariupol, se kterou již několik let spolupracujeme.

„Osmý ročník Mikulášské nadílky podpořili dárci bezmála 350 tisíci korunami, za které jsme splnili mikulášská přání 126 dětem z Doněcké, Žytomyrské a Zakarpatské oblasti,“ uvedl Miroslav Hodeček, vedoucí humanitárního střediska diecézní Charity. Šlo především o děti nemocné, handicapované, sirotky nebo děti z dětských domovů a děti uprchlíků. „Děkujeme vám všem, kterým není osud těchto dětí lhostejný,“ vzkazuje Hodeček.

Diecézní charita ostravsko-opavská

Alhaja z Doněcké oblasti dostala klávesy.

Ke Sv. Anně se do roka připojí Sv. Jáchym

Studénka – Charita Studénka provozuje celkem tři sociální služby – domov pro seniory, pečovatelskou službu a azylový byt. Kromě toho nabízí ošetřovatelskou službu, charitní šatník a půjčovnu pomůcek. Domov pro seniory se nyní rozšiřuje o další budovu.

Charita ve Studénce se pustila do velkého projektu – výstavby Domu sv. Jáchyma.

„Jak populace stárne a žádostí o umístění do našeho Domova sv. Anny přibývá, rozhodli jsme se naše služby rozšířit. V roce 2019 jsme nechali zpracovat studii proveditelnosti a po dohodě s městem jsme získali pozemek sousedící s Domovem sv. Anny. Tak začal vznikat projekt Domova sv. Jáchyma,“ vysvětluje ředitelka Charity Studénka Jarmila Pomikálková.

Peníze nejsou zadarmo

„Jako neziskovka nejsme schopni takový projekt pokrýt vlastními financemi. Naštěstí se objevila možnost využít dotaci Národního plánu obnovy, která nám uhradí sto procent uznatelných nákladů do výše 80 milionů korun. Zbytek doplatíme například Tříkrálovou sbírkou, dary právnických a fyzických osob a případně příspěvky nadací.“

Dotace má však pravidla, kterým musí Charita stavební projekt přizpůsobit. Podle Jarmily Pomikálkové bude nejnáročnější dodržet termín: „Stavbu musíme stihnout zkolaudovat do konce roku. Firma by měla svou práci dokončit do konce října, abychom pak měli ještě prostor pro dovybavení. Doufáme, že nedojde k žádným komplikacím a vše se stihne.“

Kvůli podmínkám dotace se Charita musela vzdát plánu zřídit v budově denní stacionář. Přesto nová budova nabídne osmnáct míst domova pro seniory, osmnáct jednolůžkových pokojů, dva dvoulůžkové a čtyři odlehčovací lůžka.

Staveniště bylo předáno stavební firmě v prosinci. Nyní tak probíhají práce na základech budovy. Provoz by měl být zahájen co nejdříve po kolaudaci.

„Ohlasy obyvatel i vedení města jsou velmi pozitivní. Jeden pán se už ptal, zda by sem mohl umístit svou maminku,

Vizualizace nového Domova sv. Jáchyma, který Charita z velké části financuje z Národního plánu obnovy. Foto: Charita Studénka

ku,“ s úsměvem uvádí ředitelka Jarmila Pomikálková. „Žádosti o přijetí začneme přijímat, jakmile budeme mít jistotu, že stavbu dokončíme včas,“ dodává.

„Řekla bych, že celé to dílo včetně naší Charity je vybudované na pevných základech víry a modlitby. Bůh nám v tom zehná, všichni to tak cítíme a jsme vděční.“

Každá ruka dobrá

Rozšíření charitních služeb bude vyžadovat i nárůst pracovního týmu. Časem tedy vzniknou i nové pracovní příležitosti.

Momentálně zaměstnává Charita Studénka 35 lidí, převážně ženy. Kromě studentek sociálně pracovních oborů jsou velkou pomocí také dobrovolníci z řad veřejnosti. Těch by především Do-

Možnost pobýt na čerstvém vzduchu: to je velký benefit zahrady domova.

mov sv. Anny a později i Domov sv. Jáchyma uvítaly o něco více.

„Dobrovolník musí mít hlavně čas a chuť jej někomu darovat a pak za námi taky musí přijít. Potom se domluví, jak často bude docházet za seniorem, se kterým bude trávit volný čas – chodit na procházky, hrát hry, povídat si, vzájemně se obohacovat. Jsme také velice vděční, když s námi dobrovolníci jezdí i na společné výlety,“ popisuje ředitelka Jarmila Pomikálková, která se Charitu snaží vést s láskou a pokorou: „Vycházíme ze slova caritas. Snažíme se dávat lásku svým bližním, nedělat rozdíly, pomáhat tam, kde je potřeba – nejen materiálně, ale i slovem a bytím, doprovázet při životní cestě, zkrátka vnímat člověka vedle sebe.“

Budoucí plány a výzvy

Ačkoli je hlavní prioritou stavba Domova sv. Jáchyma, Charita Studénka už hledí do budoucnosti. „Rádi bychom zrekonstruovali budovu, kde je nyní šatník a azylový byt. Je ve špatném stavu, ale nechceme ji bourat, to by byla škoda. Na tuto rekonstrukci však momentálně nemáme kapacitu,“ uzavírá Jarmila Pomikálková.

„Často mívám různé obavy, ale pak si vzpomenu na mého muže, který říkal, že nejhorší je zemřít na vyplašenost. Vždy si tedy řeknu »tak se neboj« a ono to pak nějak vyjde. Asi máme »tam nahoře« dobré přímlyvce,“ svěřuje se ředitelka Jarmila Pomikálková.

Anežka Stuchlá

Vaše nasazení je velkým darem církvi

Ostrava – Den vděčnosti. Tak by se dal nazvat diecézní Den pro vyučující náboženství a katechety, který se uskutečnil v sobotu 18. ledna 2025 v Ostravě na biskupství.

Slova vděčnosti a poděkování zaznívala totiž nejen ze strany otce biskupa Martina a od Katechetického a pedagogického centra (dále KPC) na adresu vyučujících náboženství a katechetů za jejich službu, ale také od nich samotných. Tento den byl pro ně připraven jako poděkování za jejich službu, jako prostor setkat se s otcem biskupem i navzájem mezi sebou.

Návod k dialogu s druhými

Na tuto příležitost byla pozvána biblistka Mireia Ryšková, docentka pražské Katolické teologické fakulty. Poutavě představila pasáž z Janova evangelia o setkání Ježíše a samařské ženy jako návod k dialogu s druhými a Ježíše jako toho, který ženě otevírá cestu k sebe-přijetí a svobodě. Ona pak jde a hlásá obyvatelům Sycharu, co prožila, s kým se setkala. „Lidsky obtížná situace se mohla stát požehnáním pro skutečnou cestu. Aby byl člověk pravdivým hlasatelem, musí se osvobodit od minulosti. Jestli můžeme lidem něco dát, je to pravdivý vztah a naše autentičnost. Na tom Ježíš vybuďoval obrácení Samařanky. Ukázal jí cestu, ale nechal ji už pak jít samotnou,“ dodala docentka Ryšková do zaplněného ztichlého sálu, kde naslouchalo téměř 70 vyučujících náboženství a katechetů jak laických, tak z řad kněží a řeholnic. Ti poté v menších skupinkách diskutovali o obtížích své služby a pojmenovávali také, v čem spatřují její smysl. Vzájemné sdílení vyústilo ve společné shrnutí pro celé plénum a dopoledne uzavřely dotazy pro doc. Ryškovou, která s pokorou dodala: „Je důležité nechat věci v Božích rukách, vnímat, že nás Bůh oslovuje a co pro to můžeme udělat my.“

Nové učebnice náboženství

Poobědový čas poté naplnily vzájemná osobní setkání a rozhovory a také nákupy křesťanské literatury a pomůcek. Zúčastnění také listovali novými barevnými učebnicemi „Ptáme se a odpovídáme, hledáme a nacházíme“, kte-

Účastníci diskutovali o současnosti a budoucnosti katecheze v diecézi. Foto: Leo Vitásek / ČaV

ré připravilo KPC a které si pro výuku náboženství pro 1. až 4. třídu mohli již nyní zdarma stáhnout z webové stránky: nabozenstviakatecheze.cz. Mnozí také vybírali z triček s vtipnými nápisy „Hlásám dobrou zprávu“ či z dalších, kterámá nově v nabídce KPC jak pro ženy, tak pro muže. Vzápětí u kávy zaznělo krátké hudební pásmo připravené žáky a učiteli ZUŠ duchovní hudby Frýdek-Místek a navázalo na ně „talk show“ s hosty na gauči.

Role „Jana Krause“ se výborně zhostil moderátor celého dne – Janek Ženatý, známý z TV Noe. Ten si postupně zval některé pracovníce a pracovníky Katechetického a pedagogického centra, aby představili svou práci, ale také se sdíleli o veselé momenty ve své činnosti či o výzvy. Vedoucí centra Šárka Koflerová představila službu KPC učitelům náboženství a katechetům v diecézi, poté spolu s P. Petrem Smolkem přiblížila projekt tvorby nového rámce pro výuku náboženství a pro katechezi s dětmi školního věku, který bude na jaře představen a diskutován s vyučujícími a katechety na setkáních v jednotlivých děkanátech a s kněžími a jáhny na kněžských konferencích. Markéta Kozlová prezentovala podporu pro začínající vyučující náboženství či katechety a připojila i úsměvnou lekci pokory z praxe. O systému vstupů do výuky ZŠ hovořila Lenka Bakalová. Jako poslední host si přisedl otec biskup Martin, který

vnímá budoucnost výuky náboženství a katecheze v lidech a v tom, že se díváme do budoucnosti, máme cíl.

Ocenění osmi vyučujících

Celé setkání uzavřelo slavení mše svaté v kostele sv. Václava vedle budovy biskupství. Zaznělo při ní evangelium o návštěvě Marie u Alžběty. „Dnešní den bychom mohli považovat za Ain Karem – to znamená viniční pramen, pramen ve vinici,“ hodnotil otec biskup a pokračoval: „Slovo »pedagog« znamená ten, který doprovází na cestě. Maria je tím pedagogem – doprovází svého Syna pod srdcem na cestě k Alžbětě. A záhy se pak učí od něho. Máme být těmi, kteří doprovázejí na cestě k poznání a k prameni, kterým je Kristus,“ povzbuzoval vyučující náboženství a katechety. Po mši svaté poté obdrželo z jeho rukou osm vyučujících náboženství pamětní list, který jim připomíná, že jim byla udělena kanonická mise na dobu neurčitou. „Je to vyjádření důvěry mezi vámi a církví. Vaše nasazení je velkým darem církvi,“ vysvětlila a děkovala Šárka Koflerová. „Takovou trvalou misi svěřil Bůh každému – být na cestě ke Kristu, prameni, který je uprostřed tohoto světa, být na cestě k druhým, být poutníky naděje jako Panna Maria,“ vyzýval otec biskup Martin všechny přítomné a ještě jednou jim poděkoval za jejich službu.

Barbora Holoubková

DIECÉZNÍ CENTRUM MLÁDEŽE

P. Mgr. Jakub Dominik Štefík
 Stará Ves nad Ondřejnicí, Farní č. 10, 739 23
 tel. 591 143 739, mobil: 731 625 718
<http://dcm.doo.cz>, stara.ves@doo.cz
 DCM, e-mail: dcm@doo.cz, 596 116 522, kl. 238

Za milostí Svatého roku do Říma

Zažij atmosféru Říma a Svatého roku s mladými z celého světa! Připoj se k tisícům poutníků v termínu 28. července – 3. srpna 2025, vydej se na cestu Branami milosrdenství a zakus sílu Boží lásky. Pro české poutníky bude připraven dopolední duchovní program. Přihlašování probíhá pouze do 18. března a právě teď je možné se hlásit také na společnou autobusovou dopravu za tu nejlevnější cenu.

Přihláška a další informace na webu svetovednymladeze.cz.

Postní duchovní obnova pro mládež

22. 2. 2025 | 9.00–17.00 | biskupství v Ostravě

Postní duchovní impuls pro mládež 15+. Přihlašování na dcm.doo.cz/akce.

Dámská jízda na středisku

11.–13. 4. 2025 | DSM Stará Ves nad Ondřejnicí

Dámská jízda – pro všechny holky, slečny, ženy a dámy, které se nebojí hledat touhy svého srdce. Pojď načerpát na jedinečný víkend na středisku. Pro holky 15+.

Pánská jízda

11.–13. 4. 2025 | Beskydy

Pánská jízda – pro všechny kluky, muže a chlapy, kteří se nebojí hlubokých lesů ani hlubin svého srdce. Nech všechny starosti doma a vyraz ven. Pro kluky 15+.

Více na dcm.doo.cz/akce.

Střediskový ples ve Staré Vsi (Foto: Jakub David / ČaV)

CENTRUM PRO RODINU
A SOCIÁLNÍ PÉČI

Bc. Marek Schneider
 tel.: 734 435 135
 e-mail: cpr@doo.cz www.prorodiny.cz
 facebook: fb.com/prorodiny

Seznámení bez bariér

Možnost navázat nové vztahy pro lidi se zdravotním postižením ve věku od 20 do 45 let

Kdy: 13. 2. 2025 mezi 16. a 18. hodinou

Kde: Ostrava-Zábřeh, kostel svatého Ducha (společenský sál)

Info: pruvodce@prorodiny.cz, 774 244 256

Tajemství lidské lásky

Desetidílný kurz přípravy na manželství s biblickým pohledem na lidskou lásku

Kdy: 19. 2. 2025 od 18 hodin (první setkání)

Kde: Ostrava-Vítkovice, Centrum pro rodinu a sociální péči

Info: mfridrichova@prorodiny.cz nebo 731 625 618

Seznámení bez bariér 45+

Možnost navázat nové vztahy pro lidi se zdravotním postižením ve věku nad 45 let

Kdy: 20. 2. 2025 mezi 16. a 18. hodinou

Kde: Ostrava-Pustkovec, Kulturní centrum Všichni spolu (K. Pokorného 447/52a)

Info: pruvodce@prorodiny.cz, 774 244 256

Pro seniory připravujeme:

Poselství Markova evangelia II – Ježíš před vele-
radou

Kdy: 11. 2. 2025 od 9 hodin

Kde: Frýdek, stará fara

Akademie pro třetí věk – Eucharistie

Přednáší: P. ThLic. Dr. Daniel Vícha

Kdy: 13. 2. 2025 od 9 hodin

Kde: Ostrava, biskupství

KLAS – Škola kdysi a dnes

Kdy: 25. 2. 2025 od 9 hodin

Kde: Frýdek, stará fara

Lectio Divina – Markovo evangelium

Vede: P. ThLic. Marek Kozák, Th.D.

Kdy: 26. 2. 2025 od 9 hodin

Kde: Ostrava, biskupství

Informace pro seniory: seniori@doo.cz, 734 876 497 nebo 736 185 701

KATECHETICKÉ A PEDAGOGICKÉ CENTRUM

Biskupství ostravsko-opavské
**KATECHETICKÉ
A PEDAGOGICKÉ
CENTRUM**

Mgr. Šárka Koflerová
http://kpc.doo.cz, kpc@doo.cz
www.facebook.com/ostravakpc
tel. 596 116 522 kl. 233; 731 136 051

Vstupy do výuky na základních školách

Jednou z našich činností je také služba školám, kterým nabízáme programy s křesťanskými tématy. Programy ve školách realizují proškolení lektori.

Ohlédnutí za realizací programů Poselství křesťanských Vánoc

V předvánočních dnech vyrážejí proškolení lektori po celé diecézi a navštěvují základní školy s programy vstupů do výuky ZŠ Poselství křesťanských Vánoc. V nabídce máme 9 programů pro různé věkové kategorie žáků, tak aby se mohli žáci každým rokem zamýšlet nad poselstvím Vánoc z jiného úhlu pohledu.

Vybíráme ze zprávy na webu ZŠ ve Veřovicích: „Mladší děti si připomněly biblický příběh o narození Ježíše z Nazareta, zapojily se do vytváření vlastní hvězdy nad Betlémem. Starší žáci měli možnost pátrat po původu vánočních svátků a pomocí powerpointové prezentace, komentáře a dialogu byli zapojeni do objevování historických informací spojených s narozením Ježíše z Nazareta. Programy napomáhají uvědomit si souvislost vánočního příběhu se současností a upevnit vzájemné vztahy dětí ve třídě.“

Těší nás, že lektori našli otevřené dveře u téměř 30 škol, kde mohli realizovat pro téměř 3 400 žáků na 170 programů. Děkujeme a vážíme si také spolupráce s evangelickými lektory pod ústavem Etické a charakterové výchovy. Aktuální statistické údaje i ohlasy z jednotlivých škol si přečtete také na našich webových stránkách v sekci Služba školám, Realizace a ohlasy.

Semináře Poselství křesťanských Velikonoc

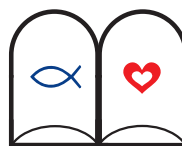
Srdečně zveme zájemce z řad pedagogů a kněží na semináře k programům Poselství křesťanských Velikonoc. Pro ty, kteří ještě neabsolvovali žádný seminář, je určena základní řada, kdy se seznámí s obecnými zásadami a systémem realizace vstupů a dále s prvními třemi konkrétními programy, a to pro tři různé věkové kategorie žáků ZŠ. Každý z programů trvá jednu vyučovací hodinu. Semináře probíhají prakticky, programy se s přihlášenými procházejí a realizují pro lepší představu průběhu hodiny ve škole.

Těší se na vás Mgr. Lenka Bakalová a základní program spolulektoruje také Ing. Miriam Paszová. Semináře se konají v budově biskupství v Ostravě. Více informací a přihlášení na našich webových stránkách v Kalendáři.

Poselství křesťanských Velikonoc – základní: středa 12. března (14.00–18.30)

Poselství křesťanských Velikonoc II – středa 19. března (14.00–18.30)

ODBOR ŠKOLSTVÍ

mzegzulkova@doo.cz
http://skolstvi.cirkev.cz
tel. 596 116 522 kl. 236

Požehnání nově zrekonstruovaných částí BiGy

V průběhu velkých prázdnin proběhla další etapa rekonstrukce našeho gymnázia. Byl to docela veliký a nutný zásah, protože se v celé budově musely vyměnit vodovodní a požární stoupačky a vnitřní dešťové svody. V rámci rekonstrukce bylo vytvořeno zcela nové zázemí pro vedení školy, sekretariát a kabinety pro asistentky pedagoga. Nový kabine byl vybudován i pro školního psychologa. Ve škole také vznikla učebna mediální výchovy s mini filmovým studiem a ze třídy oktávy se stala matematická učebna s tzv. chytrou zdí. V průběhu prvního pololetí ještě probíhaly drobné stavební úpravy. Celá rekonstrukce školy byla završena slavnostním požehnáním.

To se odehrálo ve středu 15. ledna 2025, kdy naši školu navštívil otec biskup Mons. Mgr. Martin David. Přijel už ráno a slavil spolu s námi ve školní kapli mši svatou. Ta byla obětovaná za pedagogy a zaměstnance naší školy. O velké přestávce se pak odehrálo slavnostní požehnání nově vybudovaných prostorů školy, jehož se účastnili všichni žáci a učitelé. Tyto momenty doprovodila svým zpěvem schola pod vedením Mgr. Marcely Chrástecké.

Poté se otec biskup setkal s žáky primy, s nejmladší generací naší školy, kteří pro něj měli připravené milé přivítání formou básničky s prosbou o požehnání. Po ní následovala diskuze, při níž se primáni mohli otce biskupa ptát na cokoliv. A nešetřili ho. Na debatu byli výborně připraveni. Celá diskuze se nesla v pohodové a humorné atmosféře. Podobné setkání se odehrálo i se žáky maturitních ročníků, s oktávány a čtvrtáky, kteří svá školní léta na našem gymnáziu uzavírají. I ti měli možnost položit otci biskupovi jakoukoliv otázku. V oktávě otec biskup zanechal svou stopu i na chytré zdi, na kterou se podepsal.

Věříme, že tato další etapa rekonstrukce zase o něco více přispěje ke zkvalitnění výuky a ke zpříjemnění času, který ve škole společně travíme.

Mgr. Romana Holáňová, Mgr. Tomáš Čirž, Dr. theol.

Povíme si v nebi

Karviná – Trvalý jáhen Ing. Bruno Borski, CSc, prožil celý svůj život v Karviné, která za jeho života prošla významnými změnami a obnovou. Narodil se do dramatického roku 1938, kdy došlo k polskému záboru Těšínska. Rok nato začala druhá světová válka a za tři roky po ní nastoupili k moci komunisté. To vše ovlivňovalo život i jeho rodiny. Svůj svérázný osobní příběh ve zkratce nastínil v rozhovoru, který přinášíme. To, co z našeho povídání vystupuje do popředí, je velká snaha projít životem s Bohem. Ovocem snahy je i jeho mnohaletá péče o nemocnou manželku, kterou s láskou nazývá „moje Mirjam“.

Kde jste prožil své dětství?

Vyrůstal jsem na Karvinsku. Doma jsme mluvili „po našimu“ nebo německy. Česky jsem se učil až v první třídě (1945) jako cizí jazyk a musím říct, že jsem v tom vynikal, protože jsem uměl tvrdé a měkké „i“. Do kostela chodili maminka i tatínek tady v Karviné. Někdy z pěti let si pamatuji, že v kostele bylo vždycky nabito, přede mnou stáli lidé, a tak jsem viděl jenom jejich zadky. *(Smích.)*

V šesti letech mi tatínek umřel. Pak přišlo osvobození a nám hrozilo vystěhování. Pán Bůh zasáhl a já jsem zůstal s maminkou tady. Místní policisté chodili, prohlíželi si náš dům, jestli stojí za to ho zkonfiskovat. Zachránilo nás, že dům byl německo-polský.

Jak jste se dostal k ministrování?

Měl jsem strýce umělce, který maloval obrazy. Na Velikonoce jsem slyšel, jak se říká po našimu „klakotání“ (klepání), ptal jsem se strýce, co to je. Vysvětlil mi to a vyrobil mi klepátko, nabarvil ho načerveno a poslal mě za ministranty. Kluci byli trochu nervní, protože je neměli načerveno jako já, ale sebrali mě s sebou, bo se chodilo kolem kostela a potom po městě. Jednou jsme přišli, to bylo na Velký pátek, a kostelník ukázal: „Pojď sem ty a ty,“ vzal mě a ještě jednoho do zákristie s tím, že mu nepřišli ministranti k Božímu hrobu a že tam půjdeme my. Oblékl mě a jak jsem se uviděl v zrcadle, stoupla moje ctižádostivá pýcha: Jé, to se mi líbilo! Stalo se to ještě dvakrát, protože zase nepřišli. Hned jak bylo po Velikonocích, hlásil jsem se páteru Sosnovi (P. Josef

Kromě služby při mších svatých slouží jáhen Bruno Borski (vpravo) velmi často při pohřbech. Donedávna byl také nemocničním kaplanem. Foto: Sebastian Mira / Člověk a Víra

Sosna) za ministranta. Víte, co řekl? Že má ministrantů dost, že mě nepotřebuje. Byl jsem jako chlapec hodně zklamaný, protože jsem chtěl ministrovat. Svě zklamání jsem si chodil léčit chytáním ryb ve Mlýnce (vodní náhon). Měl jsem prut, ale chytl jsem i do ruky. Bylo mi to líto. Opět Pán Bůh zasáhl, protože za měsíc mi páter Sosna řekl, že mě bere. Jééé, já jsem byl šťastný. To se ještě ministrantům dávalo jednou za měsíc pár drobných. Tak jsem ministroval, že do roka jsem byl oberministrant (vrchní ministrant), protože ti starší už také vypadli. Stal jsem se miláčkem pátera Sosny, bral mě zadarmo na poutě. Byl jsem s ním například na Svaté Hoře, kde jsem viděl ministranty zpívat. Podle nich jsem to také zavedl u nás.

Kteří další kněží vás ovlivnili?

Iniciaci do duchovního stavu u mě začal páter Josef Holek. Byl nasazený jako pětépák (PTP – Vojenský útvar na převýchovu politicky nespolehlivých) a po vojenské službě se dostal tady do Karviné. Měl dobrý přístup k ministrantům, jezdili jsme s ním na poutě, na kole, věnoval se nám. Hodně si mě oblíbil. V první měšťance jsem začal chodit na duchovní přípravu k Janu Krucinovi z Karviné-Darkova. To byl teolog polské národnosti, který vystoupil v Olomouci ze semináře, protože nechtěl číst Rudé právo. Probírali jsme historii, latinu a duchovní věci. Šest roků mě takto vzdělával. Jezdil jsem k němu domů

jednou týdně na kole. Skončilo to tak, že jak jsem maturoval na gymnáziu, tak Krucina se mnou chodil tři hodiny po parku a bavili jsme se o tom, jestli nechci jít na kněze. Vysvětlil jsem mu, že se na to necítím, a byla to pravda. Také jsem dostal srdcervoucí dopis od pátera Josefa Holka, ať nechám báňskou, přestoupím na teologii a stanu se knězem. Ani jsem ho neukázal mamince, hned jsem ho spálil.

Oženil jste se tedy?

Ano. V roce 1964 jsem poznal svoji manželku a za rok jsme se brali. Má krásné biblické jméno Mirjam s „j“. V době za totality jsem chodil pravidelně v neděli na bohoslužbu. Vždycky někam dozadu nebo na kůr. Otec mé budoucí byl profesor na průmyslovce, maminka měla německý původ a učila němčinu a češtinu. Ti se oprávněně polekali, takže sňatek byl tady na úřadě 6. 2. 1965. Zajel jsem za páterem Sosnou do Šenova u Ostravy, kde v té době sloužil, že bych potřeboval církevní sňatek, protože tady to nejde, její rodiče mají strach. Páter Sosna, varhaník a dva svědci – souseď a druhý manžel mojí matky – nám byli na církevní svatbě. Jezdili jsme do Šenova pak každý rok.

Oba dva jsme chodili do kostela, v šedesátém šestém se nám narodila první dcera, kterou jsme dali pokřtít ve Fryštátě. Za pět let jsem chtěl, aby ji páter Sosna připravil na první svatě přijímání, ale mezitím zemřel. Napojil

jsem se tehdy na P. Oldřicha Prachaře v Bohumíně. Přijel jsem za ním, a jak mě uviděl, tak se rozzářil. Příprava perfekto, první svaté přijímání proběhlo a my jsme se více potáhli se ženou k Pánu Bohu. Zůstali jsme v kontaktu, a když ho z Bohumína za trest vyhnali do Bystřice a Vendryně, druhá dcera dostala první svaté přijímání v dřevěném kostelíku v Bystřici.

Jaká byla vaše pracovní kariéra?

Vystudoval jsem hutní inženýrství, pak jsem pracoval v Kunčicích a pak jsem se dostal do výzkumu, což jsem chtěl. Můj šéf ze mě chtěl udělat docenta na Vysoké škole báňské. Dal mi tři podmínky – VUML (Večerní univerzita marxismu-leninismu) v Ostravě, docentskou práci (kandidátem věd jsem byl) a vstup do strany. Tehdy jsem měl 40 let, což už bylo hodně, a tak mě vzali za kandidáta strany. Za tři měsíce jsem se rozhodl, že musím ze strany ven, chtěli po mě, abych hlásil podezřelé osoby. Začal jsem jezdit do kostela do Těšína, tady jsem už nelez. Skončilo to tak, že za dva roky, s pomocí Boží a všech svatých, jsem řekl, že nechci být členem strany, a po nějakých průtazích mě nakonec pustili. Děkoval jsem Pánu Bohu. Páter Oldřich ke mně dva roky nechodil, vždycky to zrušil. Zajel jsem tedy za páterem Oldřichem do Bystřice, a jak jsem mu řekl, že jsem ze strany venku, přijel den před Štědrým dnem za mnou do Karviné. Přestal jsem v devětasedmdesátém kouřit a začal jsem chodit zase tady do kostela a do Sv. Marka.

Kudy pokračovala vaše cesta k jáhenství?

Páter Petr Hanáček mi v listopadu třiaosmdesátého řekl, ať v kostele jen nepodpírám manželku a jdu čist. Po třech měsících jsem se k tomu odhodlal. Vzhledem ke své minulosti jsem se tak dostal do hledáčku StB a začal jsem pociťovat stupňující se ústrky. U Sv. Marka tehdy sloužil páter Eduard Gottsmann a čist jsem začal i tam. Jednou jsem mu nabídl, že bych mohl také něco říct, on měl potíže s výřečností. „Jé, dobrá, tak se připravte.“ Od té doby jsem kázal tu a pro klienty v lázeňské kapli v Darkově. V roce 1987 se mi ozval páter Josef Hollek, který sloužil v Oldřišově. Navštívil jsem ho na svátek Svaté Rodiny, kdy během kázání při mši svaté vytáhl Rudé právo s tím, že si tam stěžují na krizi rodiny. Nabídl jsem se mu, že bych

k tomu mohl někdy něco říct. „Připrav si a přijed.“ Bruno se předvedl v albě, zas mi to stoupl do hlavy, potlesk a jezdil jsem tam minimálně jednou za měsíc kázat. A to je důležitý moment – on mě pochválil a já jsem mu řekl: „Já bych chtěl kázat víckrát, ale to nejde, jsem ženatý a jáhnem nemohu být.“ Odpověděl: „Poslouchej, existuje služba ženatý jáhen.“ Říkám: „Co?“ Nevěděl jsem to. Začal jsem tedy pracovat na ženatém jáhnu. Obrátil se režim a já jsem jako jeden z prvních oficiálně nastoupil dálkově do ročníku na jáhenství. Na starosti nás měl po duchovní stránce jezuita páter Jan Pavlík. V pátek večer nástup a v sobotu večer domů. Neděle byla už doma. Vysvětil mě pak arcibiskup Jan Graubner.

Jaké byly vaše jáhenské začátky?

Po vysvěcení jsem za osm roků měl jen pět svateb a pět pohřbů, všechno z rodiny. Byl jsem rád, že jsem mohl dělat manželskou přípravu.

V roce 2003 mě nominovali jako delegáta na Plenární sněm Katolické církve. Tam mi tehdejší generální vikář P. Kufa řekl, že by potřeboval, abych byl správce de materialibus (*Osoba zodpovědná za správu materiálních záležitostí farnosti nebo kláštera. V některých případech jím může být i jáhen nebo laik.*). Zjistil jsem si, o co jde, a hned po příchodu domů jsem volal, že to беру. Celé moje jáhenství vzalo jiný obrat, když mi biskup Lobkowicz na Velehradě ohlásil, že do Karviné přijde P. Karel Houdek. Když přišel do farnosti, řekl jedno: „A teď budete jáhnovat.“ A Bru-

no dostal křty, pohřby, svatby! Dnes mám ještě bohoslužbu slova v domově důchodců. Jsme tam tři hodiny i se svatým přijímáním. Snažím se rychle, přesto mi jedna paní chodí hlídat moji paní, protože jsem v podstatě pryč čtyři hodiny – a to se může stát cokoliv.

Co na jáhenství říkala manželka?

Mirjam je zlatá manželka i co se týče jáhenství. Opravdu, nemohu si stěžovat, super. Druhá část jáhenství! Když to mám zhodnotit, tak tvrdá pochvala. Teď jí vracím ty moje nedostatky, kdy ji ošetřuju. Nakupuji, pečuji o vše.

Proč sloužíte?

Peníze nehrají vůbec žádnou roli. Ale jedno roli hraje. Nemám nic proti teologii, ale dospěl jsem k úplně jednoduchému vyznání víry. Na křtu říkám, co dává přijetí svátosti křtu, vše jednoduše. Na pohřbech mám kázání, co dává útěchu, že existuje duch člověka. Duch, to je naše třetí složka, nadpřirozená, ta dochází do věčnosti a tam se sejdeme – a co pro to udělat, abychom se sešli. A kdy si co dává svátost manželství. Jednoduché Boží slovo. Buďto existuje jediný pravý Trojjediný Bůh, buďto je Ježíš Kristus Boží Syn a Panna Maria jeho Matka, a ten zbytek, všechno ostatní, ustupuje do pozadí. Ať je to muslim, ať je to žid... To si vyřídí oni s Pánem Bohem. To ostatní si povíme v nebi. Ale jedno doporučuji, abychom se navzájem milovali blíženeckou láskou. Čili jednoduchá katecheze, jednoduchá víra a toto zdůrazňuji, žádné dlouhé řeči.

Jana Praisová

Foto z jáhenského svěcení z osobního archivu B. Borského.

Objevit klíč k evangelizaci

Diecéze – 36 188. Tolik lidí v neděli 13. října 2024 vyplnilo v naší diecézi sčítací kartu při tzv. **Anketě mezi návštěvníky bohoslužeb**. Koná se každých pět let a oproti roku 2019 diecéze zaznamenává

Spíše než abychom se příliš zabývali statistikami o počtu těch, kdo se hlásí ke katolické církvi, o počtu lidí, kteří jsou aktivně přítomni v neděli, atd., měli bychom se pravděpodobně více zabývat znovuobjevením klíče k veškeré evangelizaci: praktikovat způsob lásky tak, jak to dělal Ježíš Kristus, který nás miloval až do krajnosti (srov. Jan 13,1). Budoucnost víry není otázkou počtu, ale lásky. Křesťanů nebude v budoucnu ani v žádné jiné době více proto, že se nám podařilo najít nejúčinnější reklamní nebo marketingový prostředek, ale proto, že jsme se skutečně naučili milovat a nebáli jsme se to uvádět do praxe.

Kardinál Robert Prevost, prefekt vatikánského Dikasteria pro biskupy, z projevu na Plenárním zasedání Rady evropských biskupských konferencí

pokles o pětinu. Průměrný věk zůstává stabilní.

Anketa mezi účastníky bohoslužeb je jednou z cest, kterými biskupství analyzuje pastorační situaci v diecízích. Data získaná ze sčítacích lístků potvrzují to, co návštěvníci bohoslužeb podvědomě tuší. Návštěvníků bohoslužeb ubývá – i vzhledem k demografické situaci. Zatímco roku 1999 při sčítání sedlo v kostelních lavicích naší diecéze 73 538 lidí, o dvacet pět let později

jich je ani ne polovina. Za posledních pět let ubylo 10 tisíc lidí.

Zatímco průměrný věk návštěvníků bohoslužeb od roku 1999 stoupal ze 45,2 let na 48,4 v roce 2014, v posledních deseti letech tato hodnota přestala stoupat a tempo stárnutí v kostelních lavicích tedy zpomalilo. Ve srovnání s rokem 2019 se podle analýzy České biskupské konference projevilo několik dalších trendů. Nepřekvapí, že vliv na úbytek má umírání a nemoci u silné věkové skupiny těch, kterým bylo před pěti lety 70 a více. Z kostelních lavic se ale v posledních pěti letech vytratila i nezanedbatelná skupina čtyřicátníků a dvě pětiny pubertáků a mladých dospělých.

Vůbec poprvé v historii diecéze se početní propad dotkl také skupiny nejmenších dětí (mladších pěti let). V říjnu jich v kostelích bylo jen zhruba 1650, přičemž v letech 1999 až 2019 se jejich počet držel stabilně kolem dvou tisíc.

Tvořme společenství, které přitahuje

Na interpretaci výsledků sčítání jsme se zeptali biskupa Martina Davida.

Co podle vás výsledky kostelní ankety vypovídají o pastorační situaci v diecízích?

Anketa především potvrdila, že se na celkové pastorační situaci výrazným způsobem projeví dva roky covidových omezení, po kterých se někteří do kostelů nevrátili. Pokles celkového počtu účastníků je oproti předchozím obdobím dvojnásobný. Odpovídá ale celorepublikovému průměru. Pochopitelně je celkový obraz situace mnohem pestřejší a nelze ho objektivně zachytit během jedné ne-

děle, ale i tak je informační hodnota ankety cenná.

Překvapil vás nějaký údaj?

Zaujal mě pokles věkového průměru zejména v děkanátech tzv. pohraničních, tedy Jeseník, Krnov a Bruntál. Konkrétně v posledním jmenovaném se průměrný věk snížil dokonce o jedenáct let. I v celku diecéze jsme o rok omládlí. Překvapilo mě také, že narostla průměrná částka příspěvku do nedělní sbírky přepočtená na osobu. V některých místech se oproti předchozí anketě dokonce zdvojnásobila. Této ochoty podporovat život církve si velmi vážím a děkuji za ni.

Co si z výsledků ankety berete pro další směřování diecéze?

Skutečnost, že těch, kteří přicházejí do kostela, ubývá, nás musí vést k přemýšlení nad tím, jakým způsobem přinášet evangelium těm, kteří v kostele nejsou. Nemůžeme jen plakat nad tím, že je nás málo, a čekat na zázrak, který naplní kostely. Je potřeba tvořit společenství, které přitahuje a do kterého můžeme zvát. Znamením naděje pro mě v posledních dnech je velký zájem o evangelizační kurz, na který se přihlásilo 160 účastníků. Těší mě, že se probouzí a roste vědomí zodpovědnosti za to, jak srozumitelným způsobem svědčit o Kristu. **(one)**

Kratce o přednáškách

Tzv. Bruntálské mučedníky, kterým P. Jan Larisch věnoval svou nedávnou knižní novinku, připomenou i přednášky v příštích týdnech. P. Larisch o nich bude mluvit v **úterý 18. února od 17 hodin v malém sále bruntálského divadla**.

V **pondělí 24. února** pak P. Larisch vítá **do Krnova na Vzpomínku na oběti totalitních režimů**. Setkání tam začne v 16.45 u pomníku obětem násilí v parku u gymnázia, v 17 hodin následuje mše sv. v kostele sv. Martina. Poté od 18 hod. zazní na faře prezentace P. Jana

Larische o Bruntálských mučednících a student gymnázia Václav Löwenthal přiblíží působení Kongreagece sester sv. Alžběty v krnovské nemocnici.

O jednom z Bruntálských mučedníků P. Karlu Schrammelovi bude P. Larisch přednášet také v **Libhošti, a to v úterý 4. března od 18 hodin** v Trámovém sálu tamního Fojtství.

22. února od 17 hodin v Komunitním centru v Dolní Lhotě představí s. Noemi Jakubcová na pozvání České křesťanské akademie příběh P. Josefa Toufara.

Biskupství ostravsko-opavské spolu s týmem festivalu Templfest pořádá v únoru a březnu dvě přednášky. V **pondělí 17. února** od 17 hodin v kostele sv. Václava v Ostravě vystoupí býv. zpravodaj České televize na Blízkém východě **Jakub Szántó** s tématem **Příběh židovského národa**. V **pondělí 3. března** od 17 hodin téma **duchovního světa J. R. R. Tolkiena** otevře teolog a profesor Evangelické teologické fakulty Univerzity Karlovy **Pavel Hošek**. Přednáška má název: „Sloužím tajemnému ohni“ a uskuteční se v sále biskupství v Ostravě.

Evangelizace znamená žít přirozeně

Ostrava – 160 účastníků z diecéze se rozhodlo prožít tři soboty v letošní zimě s evangelizačním kurzem. Na prvním setkání 25. ledna naslouchali přednáškám Pavla Strežo, Josefa Byrtuse a P. Daniela Víchý.

„Přišla jsem s radostí, očekáváním, s potřebou chvály a nasměrování. Pořád se modlím, abych byla ve zbytku života užitečná. Tak snad v evangelizaci,“ podotkla pro Okno paní Bibiana z Havířova. Líbil se jí podnět P. Víchý, že evangelizace znamená žít víru přirozeně a nabídnout druhým naši modlitbu. Cestou k evangelizaci je podle něj vnášet Boží slovo do obyčejných situací. „Citujeme Senecu nebo Masaryka, ale jako bychom se někdy báli citovat Ježíše Krista,“ zamyslel se biskupský vikář pro pastorační vzdělávání a evangelizaci.

Ve druhé přednášce úvodního setkání hovořil slovenský host Pavol Strežo o překážkách evangelizace. Jednou z nich je nedostatek modlitby. „Pokud říkám, že nemám čas na modlitbu, nebylo by přesnější říct, že to není moje priorita?“ ptal se Strežo. Evangelizaci naopak může pomoci inspirace od nekatolických křesťanů. „Některé dary nám Bůh nedává přímo, ale skrze bratry a sestry. Pán zasel do svých církví dary, abychom se navzájem stali darem,“ zmínil a mluvil například o nepřetržitých modlitbách 24/7, které vznikly v Herrnhutu u Jednoty bratrské nebo touhu po Božím působení u některých letničních církví.

Účastníci také na prvním setkání svědčili o své víře ve dvojicích a sdíleli se v diskuzních skupinkách. **(one)**

Mezi přednášejícími je i Pavol Strežo. Ten v sobotu 25. ledna mluvil o tom, v čem nás, katolíky, mohou inspirovat zkušenosti jiných církví s misí. Foto: Andrea Szotkowská / ČaV

Diskuzní skupinky spojily účastníky, kteří žijí v podobné oblasti. Mohou tak přemýšlet o evangelizaci ve svém okolí. Další dvě části kurzu se uskuteční 8. února a 1. března.

Oč jde v modlitbě za osvobození?

Vždy, když se modlíme Otče náš, vyslovujeme větu: „Zbav nás od zlého“. Tato prosba, kterou Kristus stanovil jako část této modlitby, zahrnuje jak zlo ve smyslu nemocí či katastrof, tak také zlo, které je totožné s působením zlých duchů. Ukazuje nám na realitu duchovního boje, kterou každý křesťan musí podstupovat ve svém úsilí o život s Bohem.

Písmo svaté a učení církve dokazují existenci sil, které se snaží odlákat člověka od života s Kristem, a v případě, že s nimi jednotlivci aktivně spolupracuje, mohou s různou intenzitou ovládat jeho život.

Když zlo vstoupí do života

V dnešní době, kdy lidé nerozlišují mezi náboženstvím a ezoterikou a kdy se víra v Krista stala jen jednou z mnoha nabídek na bezbřehém tržišti spirituality, se mnoho našich současníků otevírá nebezpečí praktik, které umožňují vstup působení zla do jejich životů. Někteří tito lidé poté hledají pomoc v církvi.

Prostředek, kterým církev pro tyto případy disponuje, se nazývá modlitba za osvobození od zlého (exorcismus). Tuto modlitbu je možno dále rozdělit na veřejný exorcismus a soukromý exorcismus.

Veřejný exorcismus je modlitba, ve které církev veřejně žádá, aby osoby, věci či místa byly osvobozeny od působení zlého ducha. Je možné ho rozdělit na:

Exorcismus velký: tento způsob mohou provádět pouze biskupové a kněží, které biskup touto službou pověřil. Provádí se prostřednictvím zvláštní modlitby církve v případech osob, které se staly obětí mimořádného působení zlého ducha.

Exorcismus malý: tato forma se používá při obřadech spojených se svátostí křtu nebo v období katechumenátu.

Při soukromém exorcismu se nejedná o něco tajného či skrytého. Název zde vyjadřuje skutečnost, že se nejedná o liturgický úkon. Je to v podstatě jakákoli modlitba, při níž prosíme Boha, aby nás zbavil zlého. Nepoužívá se oficiálních formulací.

Kněží se ve své praxi mohou setkat s případy, které ukazují na možné působení zla v životě člověka. Vždy je na prvním místě potřeba zachovat obezřetnost

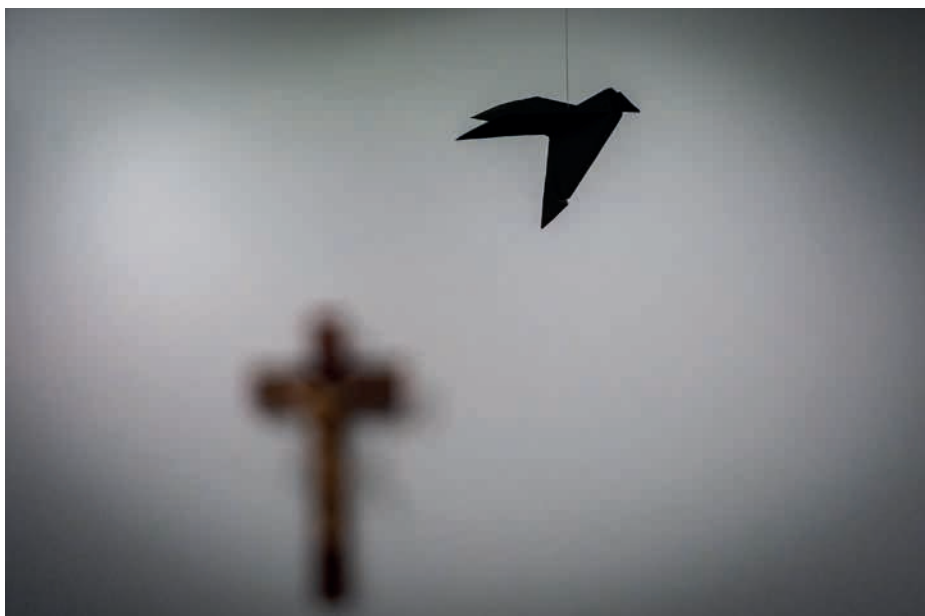

Foto: Jaroslav Maslowski / ČaV

a dříve, než se připustí možná přítomnost zlého, nutno vyloučit psychické nebo fyzické příčiny daných jevů. Pokud by se totiž modlitba za osvobození konala nad člověkem, jehož problémy nemají kořen v duchovní oblasti, mohlo by se dotyčnému snadno ublížit. Tento soukromý exorcismus je vhodné konat prosebnou formou, kdy se zlý neoslovuje přímo, ale je vzýván Bůh, aby osvobodil dotyčného. V centru této modlitby tedy stojí Bůh, ne zlý. Je možno se modlit nahlas i potichu, přičemž druhá možnost je vhodná v případě, že by hrozil dojem senzací či strachu. Je vhodné modlit se také žalmy, růženec, korunku k Božímu milosrdenství, modlitby ke svatým, k archandělu Michaelovi a podobně. Tuto modlitbu se mohou modlit také laici, ovšem je nutné, aby k tomu měli náležitou formaci a povolení církevní autority. V naší diecézi již některá formační setkání tohoto typu proběhla a je naší snahou, aby se v budoucnu konala další.

Touha po Kristu především

K soukromému exorcismu je nutno přidat ještě jednu formu, a sice autoexorcismus. Jedná se o modlitbu, kdy jednotlivci prosí Boha sám za sebe, aby byl zbaven zla. V podstatě již v úvodu uvedená prosba z modlitby Páně je jednou z jejích forem. Sám člověk ve jménu Ježíše Krista může také říci například: „Zlý duchu, odejdi ode mne pod Kristův kříž a nikdy se nevracej“ a podobně. Zde se nemodlíme za druhé, ale přímo za sebe.

Kromě všeho uvedeného bych rád zdůraznil, že nejdůležitějším faktorem v samotném osvobození od zlého je snaha o život s Kristem. Pokud přichází osoba s prosbou za osvobození, a přitom nechce v životě nic změnit, je jakékoli úsilí marné. Modlitba za osvobození je vždy součástí duchovní cesty, která má vést k poznání Krista a k hlubšímu spojení s ním. Proto je důležité, aby se součástí doprovázení těchto lidí stalo vedení k modlitbě, svátostem, vyznání hříchů, četbě Písma a podobně. V opačném případě hrozí, že modlitba za osvobození vyzní jako magická formule a člověk se na cestě ke Kristu nikam neposune.

Závěrem je potřeba říci, že osvobození je vždy dílem a mocí Ježíše Krista, nikoli toho, kdo se modlí. Jakkoli se tato tematika v posledních letech stala určitou senzací, jedná se o modlitbu, ve které na prvním místě oslavujeme Boha a jeho moc. Nic senzačního zde tedy nehledejme. Rovněž je potřeba varovat před postojem, kdy člověk za každou událostí vidí působení zlého. Nutno také podotknout, že velkou zbraní zlého je působit lidem strach ze svépřítomnosti. Proto je vždy dobré si uvědomit, že pokud žije člověk s Bohem a neotevírá se působení zla, nemá se čeho bát. Zlí duchové nesnášené projevy lásky, pokory a poslušnosti. Rovněž nenávidí radost. Radostný a pokorný život s Bohem je tak vždy tou nejlepší obranou před jeho působením.

P. Daniel Vícha

Nedělní úvahy i perličky z židovské kultury

Jaké knihy si nechat ujit v únoru? Své tipy sdílí vedoucí prodejny Karmelitánského nakladatelství na opavském Dolním náměstí **Jan Pilař**.

O marné a nemarné víře

Rozhovory nad Lukášovým evangeliem

Ladislav Heryán,
Petr Vaďura

Před nedávnem jsme načali liturgický cyklus C, což znamená, že většina nedělních úryvků z evangelia bude podle Lukáše.

I toto evangelium, nejdelší ze čtyř kanonických evangelií, skýtá obrovské množství podnětných myšlenek, ale i hůře pochopitelných textů. Není tedy od věci nechat se jím provést někým zkušeným. V rozhovorové knize, která vyšla těsně před Vánoci, se tohoto úkolu ujali známý kněz a biblista Ladislav Heryán s kazatelem a moderátorem Petrem Vaďurou.

Jejich rozhovor je zároveň zpovědí o životě, práci s lidmi z nejrůznějších prostředí i o zlomových osobních krizích. Stejně jako v Lukášově evangeliu, také zde na-

jdete mnoho příběhů lidí z okraje společnosti a poznáte, co může radostná zvěst znamenat i v těch nejtěžších časech.

Vydal Vyšehrad, 424 stran.

Ani v ráji není dobré být sám

Láska a manželství v židovských příslovích

Tomáš Novotný

Proč připomínat mezi novinkami knihu, která vyšla už v roce 2022? Třeba proto, že čerstvě přibyla také její zvuková verze! To je případ drobné knižičky *Ani v ráji není dobré být sám*. Na svědomí ji má docent Tomáš Novotný, který vyučuje biblistiku, religionistiku a hebrejštinu na Filozofické fakultě Ostravské univerzity.

Předkládané dílo ale není žádný těžký filozofický text. Jedná se naopak o sebraná přísloví a krátké perličky z židovské kultury. Tématem jsou vztahy mezi muži a ženami od seznamování přes svatbu až po společný život, případně i rozvod nebo druhý sňatek. Zvláštní půvab mají židovská lidová přísloví z východní Evropy tradovaná v jidiš – až do 20. století hlavním obcovacím jazyce židovského obyvatelstva od Německa na východ. Jde v podstatě o starou němčinu, obohacenou o hebrejskou a slovanskou slovní zásobu. Na své si tedy (hlavně v psané verzi) přijdou i milovníci cizích řečí a jazykových hříček.

Protože je autor také hudebníkem, doplnil své texty hudbou a požádal herce Alfreda Strejčka, aby přísloví načetl svým nenapodobitelným hlasem. Židovskou vztahovou moudrost si tak můžete vychutnat v psané či mluvené podobě.

Vydalo Karmelitánské nakladatelství, 155 stran nebo 53 min. na CD MP3.

O mocném působení Dítěte Ježíše

Martin Leschinger,
Václav Mareček

Úcta k Jezulátku (Ježíšovu dětství) je rozšířená po celém světě. Ústřední místo v ní zaujímá Praha – zde se na Malé Straně v kostele Panny Marie Vítězné nachází milostná soška Pražského Jezulátka, nejznámější soška malého Ježíška na světě. Stále přibývá nová svědectví o pomoci Pražského Jezulátka lidem v nouzi. Mnohá z nich nalezneme i v této knize, která zasazuje úctu k Ježíškovi do současného kontextu. Čtenář se dozví základní informace o kultu i samotné sošce, útlou knihu doplňují modlitby a nověna. Stěžejní částí jsou ale ona svědectví o vyslyšených prosbách. Jednou z nich byla i přímluva o pomoci se stavbou kostela v Ostravě-Zábřehu.

Vydala Flétna, 112 stran.

Minifor pro dívky podruhé

Hlučín – Ve dnech 17.–19. ledna se uskutečnil již druhý ročník MiniForu pro dívky – víkendového setkání ministrantek naší diecéze, tentokrát v prostředí fary v Hlučíně. Setkalo se celkem 15 účastnic, které společně prožily tři dny plné hezkých a společných chvil. Čas byl věnován katechezi, modlitbě, mši sv. i adoraci, ale také vyrábění a díky krásnému počasí též venkovním hrám i vycházce plné dobrodružství. Celé setkání bylo protkáno tématem Ježíšových podobenství.

Příští **MiniFor pro chlapce** od 8 do 13 let se uskuteční 14. až 16. února v Hodoňovicích. O měsíc později – v březnu – se pak chystá **MiniFor speciál**. Více informací: ministranti.doo.cz.

Diecézní ministrantská rada

Nákup energií je adrenalinovou záležitostí

Nákupy energií pro biskupství, farnosti a další subjekty v diecézi i investice na církevních školách řeší PAVEL REISKÝ z Odboru hospodářské správy majetku.

Kdy jste se dostal na biskupství?

Koncem roku 2010 jsem skončil po čtyřech letech svoje působení ve funkci uvolněného místostarosty v Hlučíně. Protože původní zaměstnavatel moje pracovní místo zrušil, bylo třeba hledat uplatnění jinde. Po krátké době se našlo řešení a od 1. ledna 2011 jsem nastoupil na biskupství na místo samostatného referenta pro správu majetku.

Jaká pro vás ta změna byla?

Bylo to zajímavé doplnění dřívějších pracovních zkušeností. Pracoval jsem u velké firmy se dvěma tisíci zaměstnanci, také u malé firmičky, která podnikala v prostředí divokých „devadesátek“. Práce ve veřejné správě byla také velkou a zcela odlišnou zkušeností. Zažil jsem mnoho rozmanitých situací, dokonce i odstoupení starosty, takže jsem byl na pár týdnů pověřen řízením patnáctitisícového města. Na biskupství jsem našel zase úplně jinou atmosféru. Domnívám se, že spokojenost v práci není jen o penězích, ale i o smysluplnosti činností, které vykonáváme, a pro mne osobně velmi podstatně o kultuře vztahů na pracovišti. Tyto benefity při práci na biskupství vnímám velmi výrazně. Nic ale samozřejmě není černobílé. I při práci v církevním prostředí se člověk potkává s různými lidmi a musí řešit věci příjemné i méně příjemné. A navíc je třeba přiznat, ani já nejsem žádný ideál. Jsem ale ve věku, kdy se s tím celkem dobře umím vypořádat.

Kde jste vlastně studoval?

Jsem absolventem hlučinského gymnázia a Vysoké školy báňské v Ostravě – tehdy ještě spojené fakulty strojní a elektrotechnické. Stal jsem se inženýrem v oboru Tepelné a jaderné stroje a zařízení. Jsem moc rád, že střípky znalostí nabytých ve škole mohou uplatňovat téměř po celý můj „pracovní“ život v praxi. To platí i pro práci na biskupství, kde se občas podílím na přípravě staveb na „našich“ školách a zabývám se společným nákupem energií pro farnosti a další subjekty v diecézi, které o to projeví zájem.

Pavel Reiský s výhledem na kostel sv. Václava.

Co vás na té práci baví?

Je to rozmanitá práce, která nemá konce. To potvrdí každý, kdo se stará o provoz budovy. Kde jsem před patnácti/dvaceti lety skončil, tam je třeba se znovu vrátit. Zvláště na školách totiž vybavení rychle stárne. A žádná budova nebude fungovat bez dodávek energií. Občas se cítím jako Sisyfos, občas mívám dobrý pocit, že se daří naplnit záměr, se kterým jsem byl na biskupství přijat – ulehčit život školám při plánování a realizaci potřebných staveb a ulevit rozpočtům biskupství, farností a dalších subjektů v nákladech za plyn a elektřinu. Energie jsou v naší době velmi ožehavým tématem, které nemáme ve svých rukou. Snažíme se alespoň reagovat na známé okolnosti a predikovat další vývoj. Velké výkyvy v cenách v roce 2021 a 2022 jsme našťastí elegantně zvládli, protože jsme měli energie nakoupené předem.

Jaké projekty aktuálně řešíte?

Loňský rok byl velmi náročný, realizovali jsme dva velké projekty na školách v Kopřivnici a na Biskupském gymnáziu. U obou se podařilo zajistit výrazný podíl financování z dotací, a to především zásluhou kolegyně Jiskrové z dotačního odboru. Obecně je třeba říci, že každý ze „školních“ projektů je dílem celého týmu lidí a bez jejich spolupráce není možné užitečný projekt ani připravit, ani realizovat. Teď našlapujeme trochu opatrněji a čekáme na vhodné příleži-

losti financování potřebných záměrů. Aktuálně je v běhu přestavba domu v areálu církevní školy v Odrách, díky které škola rozšíří kapacitu domova mládeže.

A co situace v energetice?

Koncem roku se uzavíraly smlouvy o sdružených službách dodávek elektřiny a zemního plynu pro období let 2025–2027. Dodavatele hledáme ve výběrovém řízení. Aktuálně je to Pražská plynárenská, a.s. Testovali jsme různé způsoby nakupování. Aktuálně energie kupujeme tzv. postupným nákupem. Přitom se ukazuje, že nejpodstatnějším faktorem ovlivňujícím ceny nakupovaných energií je doba, kdy se nákupy realizují. Orientujeme se podle cen na světových trzích a kurzu eura ke koruně. Aktuálně máme nakoupeno pro rok 2025 a zhruba dvě třetiny roku 2026. Jsme již připraveni nakupovat energie pro rok 2027. Kdybych měl křišťálovou kouli a uměl předvídat, jak se bude vyvíjet trh s energiemi, asi bychom tady spolu neseděli. Nakupování energií je adrenalinová záležitost, která se trochu přičií mému způsobu života a uvážování. Jsem rád, že konečná rozhodnutí o jednotlivých nákupech leží na bedrech vedení biskupství.

Poslední otázka, kterou kladu všem: Máte nějaký kostel nebo poutní místo, kde vám je dobře?

Jsem z Hlučína, tam jsem byl pokřtěn a prožil většinu podstatných událostí mého života. Takže v našem kostele sv. Jana Křtitele jsem určitě doma. Velmi výjimečný je pro mě ostravský kostel sv. Václava, do jehož oken každodenně hledím. Uvnitř je zvláštní atmosféra, vůbec by vás nenapadlo, že jste v Ostravě. Z poutních míst volím Maria Hilf u Zlatých Hor, které je mi blízké už od dětství. Jezdil jsem tam na pouti s prasetou, která o něm mluvila jako o Maria Hilf bei Zuckmantel, čemuž jsem vůbec nerozuměl (Zuckmantel je původní německé jméno města Zlaté Hory, pozn. red.). K místu mám o to blíž z doby, kdy jsme čekali poslední přírůstek do rodiny a s manželkou jsme zde hledali útočiště v nelehké životní situaci. Modlitba na Maria Hilf nám pomohla dojít k pokoji a k ujištění, že na náš „problém“ nejsme sami. (one)

P. Józef Wrzoł (1884–1974)

Někteří čtenáři patrně znají jméno P. Ludwik Wrzoł, o němž jsme v Okně též psali a o němž hlavně vyšla publikace z dílny svinovského faráře P. Jana Larische. Oproti tomuto svému bratrovci, jenž zahynul v koncentračním táboře Mauthausen-Gusen, se P. Józef dožil devadesátky a prožil vcelku plodný život.

Narodil se 1. 2. 1882 v Zabrzegu, obci nedaleko Bílska (dnešní Bielsko-Biała). Po vychození německého gymnázia v Bílsku, kde s bratrem Ludvíkem patřil do tajného polského spolku Jedność, v němž studoval polštinu a polské dějiny, šel v bratrových stopách i nadále a ve vidnavském semináři nastoupil cestu vedoucí ke svátostnému kněžství. Od 23. 7. 1907 po ní kráčel již jako Kristův kněz.

První kroky na ní činil počínaje 1. zářím v tehdy ještě nerozděleném Těšíně, kde vydržel něco přes rok, než byl přemístěn do Fryštátu. Krom sloužení mší svatých a poskytování svatých svátostí farníkům působil P. Józef Wrzoł coby katecheta na místních odborných školách, a to jak chlapecké, tak dívčí. Do toho pokračoval v teologických studiích ve Vídni s cílem dosáhnout na doktorát. Z hlavního města monarchie odjížděl jako doktor teologie dva dny po sarajevském atentátu, kdy už začínala mít Evropa jiné starosti, tj. 30. 6. 1914. Obhajoval přitom svou doktorandskou práci věnovanou dvěma listům sv. Pavla Soluňanům „Die Echtheit des Zweiten Thessalonicher-Briefes“. Dva roky poté vyšla tiskem.

Válku přečkal ve Fryštátu, nicméně po ní a po rozbití Rakouska-Uherska opustil uměle vytvořené Československo, aby žil v obnoveném Polsku. Překročil přitom jen řeku Olši a zakotvil v Těšíně, o který se stejně jako o celé okolní území vedl spor, a učil zde náboženství na čerstvě založené polské reálce. Když bylo v červenci r. 1920 město rozděleno (město Těšín připadlo Polsku, pouze jeho předměstí Sachsenberg se stalo součástí Československa jako nově vytvořené město s názvem Český Těšín), zůstal P. Józef v polském Cieszyně a od září začal učit náboženství – tentokrát na ženském soukromém lyceu a na obchodní škole. V Cieszyně sice setrval, nicméně v srpnu následujícího roku

P. Józef (vpravo) se svým bratrem P. Ludwikem ve vidnavském semináři. Foto: Repro z knihy P. Jana Larische o P. Ludwiku Wrzołovi

změnil zaměstnavatele – to když přijal post katechety na státním učitelském gymnáziu.

V listopadu r. 1926 se P. Wrzoł z rozhodnutí biskupské kurie stal cenzorem náboženských knih a prosynodálním examinátorem. Nemoc očí mu však dovolila spravovat tyto úřady pouhé dva roky. Po nich se stal examinátorem v oblasti dějin církve v Polsku a z toho titulu zasedal při farářských zkouškách. Když se pak na rok 1931 připravovala v Polsku synoda, přišel s návrhem sjednocení všech učebnic pro obecné školy. A. D. 1931 jej biskup Stanisław Adamski jmenoval členem komise Consilium Vigilantiae, jež v duchu slavné encykliky sv. Pia X. Pascendi Dominici gregis z r. 1907 měla bdít nad čistotou víry a upozorňovat na nešvary jako modernismus, liturgické zneužívání, pornografie, sektářství, socialismus a komunismus. Členem Consilia byl např. i bl. Emil Szramek.

Tentýž ordinář P. Józefa Wrzoła postavil r. 1935 do čela Mariánské družiny na Státní zemědělské škole v Cieszyně. Rodák ze Zabrzegu nadto připravováním vydání modlitebníku „Chwalcie Pana“ a modlitebníku pro školní mládež „Panu služ“ spolupracoval s vydavatelstvím Dziejdzictwo błog. Jana Sarkandra dla ludu polskiego na Śląsku – Dědictví bl. Jana Sarkandra pro polský

lid ve Slezsku. Spolupracoval rovněž se čtrnáctidenníkem Gwiazdka Cieszyńska, kam přispíval svými fejetony nazvanými „Jura i Jónek“, potažmo s redakcí časopisu Szkoła Śląska – Slezská škola, kde otiskoval pomocné texty k hodinám náboženství.

Po vypuknutí II. světové války působil v pastoraci, konkrétně ve farnosti Nejsvětějšího srdce Ježíšova v obci Krasna, ležící nedaleko Cieszyna, díky čemuž unikl transportu do Generálního gouvěrnementu (správní jednotka utvořená v říjnu r. 1939 na základě Hitlerova dekretu, zahrnující část okupovaného území předválečného Polska nezařazeného do třetí říše).

Dne 21. 6. 1943 se stal P. Józef členem katovického diecézního soudu. Mimochodem, o 26 let později se jím stal i jeho synovec Ludwik (1921–2003, v letech 1940–1945 studoval taktéž jako jeho strýcové kněžský seminář ve Vidnavě). Po skončení války se P. Józef vrátil k úvazku katechety, a sice na Státním chlapeckém gymnáziu v Cieszyně.

Rok poté připravil k vydání „Mały katechizm, zawierający krótkie przygotowanie do pierwszej spowiedzi i Komunii św.“ – „Malý katechismus obsahující krátkou přípravu k první zpovědi a prvnímu svátému přijímání“ a po smrti P. Rudolfa Tomanka převzal na svá bedra resuscitaci modlitebníku Chwalcie Pana.

Když r. 1952 dosáhl sedmdesátky, odešel P. Józef do kněžského důchodu, leč již v listopadu téhož roku ho biskup Adamski přemluvil, aby byl činný i v něm a jmenoval ho examinátorem dogmatiky. Snad i za příkypnutí této prosbě byl r. 1958 P. Wrzoł jmenován čestným kanovníkem. Celou další dekádu svědomitě zastával svěřený post až do dubna r. 1968. Ve stejném roce požádal nového katovického ordináře Herberta Bednorze (bp. Adamski zemřel rok předtím) o uvolnění z funkce vizitátora farností děkanátu bílského, czechowického, pštinského, skočovského, strumínského a těšínského.

Zemřel na Boží hod vánoční léta Páně 1974 v Cieszyně, kde též našel místo svého posledního odpočinku.

Libor Rösner

Reprezentační ples se šerpováním maturantů prožila o posledním lednovém víkendu oderská škola sv. Anežky. Foto: Petr Polanský / Člověk a Víra

V Místku se koncem ledna uskutečnil Kurz ikonopisu. Každý účastník si domů odnesl vlastnoruční ikonu. Foto: Veronika a Ivana Bužková / ČaV

Na závěr Dne pro vyučující náboženství a katechety předal biskup Martin osmi z nich kanonickou misi na dobu neurčitou. Foto: Leo Vitásek / ČaV

V Ostravě-Mariánských Horách pozvali 19. ledna na mši a farní kavárnu svého býv. faráře Mons. Ivana Fišara, který později sloužil jako ředitel Centra pro mládež olomoucké arcidiecéze i děkan ve Zlíně. TV NOE v lednu vysílala film o životě kněze, ke zhlédnutí je i na Filmaně. Foto: Milan Chudej / ČaV